

Riktlinjer för stöd till civilsamhället

Syfte

Riktlinjen omfattar de stöd som Region Kalmar län delar ut till civilsamhället, och syftar till att tydliggöra förutsättningar och villkor för att erhålla stöd.

Omfattning

Riktlinjen berör de organisationer i civilsamhället som är berättigade stöd från Region Kalmar län. Riktlinjen berör också de handläggare inom regionala utvecklingsförvaltningen som ska handlägga inkomna ansökningar.

Ansvar

Riktlinjen beslutas av regionala utvecklingsnämnden. Regionala utvecklingsnämnden ansvarar för att riktlinjen efterlevs och att ansökningar handläggs med riktlinjen som utgångspunkt.

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
2021-12-16	Uppdaterad enligt ordförandebeslut 2021-12-16	Louis Palmgren
2022-05-25	Uppdaterad enligt RUN 2022-05-25	Louis Palmgren

Innehåll

Region Kalmar läns stöd till civilsamhället	3
Grundläggande villkor.....	3
1 Startbidrag	5
2 Folkbildning	6
3 Funktionshinder.....	7
4 Hållbar utveckling	10
5 Bidrag till särskilda satsningar	12
Granskning av ansökningar	13
Demokratins idéer	13
Demokratisk uppbyggnad	13
Hållbarhetsarbete.....	13
Skulder	14
Uppföljning	14
Återbetalning	14

Region Kalmar läns stöd till civilsamhället

Civilsamhället bidrar till ökad social sammanhållning, gemenskap, mångfald och andra perspektiv än den offentliga sektorn. Civilsamhället spelar en viktig roll för hållbar utveckling med sin förmåga att fånga upp och möta behov där den offentliga sektorn inte har tillräcklig kunskap eller kapacitet. Civilsamhället kan definieras som människor som organiserar sig tillsammans för ett gemensamt mål, ideal eller intresse. Den vanligaste associationsformen inom det civila samhället är den ideella föreningen.

Region Kalmar läns stöd till civilsamhället ska främja ett tryggt liv i en god miljö och en välfärd som ger förutsättningar för hälsa och välbefinnande hos invånarna i Kalmar län. Stödet ska utgöra grund för dialog mellan civilsamhället och Region Kalmar län.

Dialog och samverkan med civilsamhället bidrar till att uppnå de mål som finns beskrivna i Kalmar läns regionala utvecklingsstrategi och Regionplan 2021-2023. För att utveckla välfärden i länet och skapa ett socialt hållbart samhälle är ökad samverkan mellan offentliga aktörer och civilsamhället en viktig del.

Grundläggande villkor

Samtliga organisationer som får stöd från Region Kalmar län ska uppfylla de gemensamma grundläggande villkoren. De grundläggande villkoren tar avstamp i demokratins idéer, den regionala utvecklingsstrategin och hållbar utveckling. Utöver de grundläggande villkoren följer mer specifika villkor för respektive bidrag.

Bidrag kan utgå till organisation som

- Har ett länsansvar för och bedriver regional verksamhet i Kalmar län (sådan organisation benämns i dessa riktlinjer som länsorganisation, och innefattar även distriktsorganisationer som har fler upptagningsområden än enbart Kalmar län).
- Har en verksamhet som är till nytta för länsborna i Kalmar län.
- Har en verksamhet som präglas av demokratins idéer, inklusive jämställdhet och förbud mot diskriminering.
- Är en registrerad ideell förening med ett organisationsnummer.
- Har haft ett årsmöte eller ett konstituerande möte (vid nystartad verksamhet) och valt en ansvarig styrelse.
- Har antagit stadgar som reglerar organisationens arbete på ett demokratiskt sätt.
- Har ordnad ekonomisk förvaltning och bokföring med eget plus- eller bankgiro och utsedd firmatecknare samt utsedd revisor.
- Inte har skatteskulder eller obetalda avgifter hos Kronofogdemyndigheten.
- Inte är i konkurs eller under likvidation.
- Är del av en riksorganisation (om sådan finns).
- Verkar i enlighet med Region Kalmar läns regionala utvecklingsstrategi.
- Verkar för att utveckla sitt hållbarhetsarbete; ekonomiskt, miljömässigt och socialt.

Länsorganisationen ska använda bidraget för sin regionala verksamhet i Kalmar län. Länsorganisation kan inte erhålla stöd inom mer än ett av de tre huvudområdena Folkbildning, Funktionshinder eller Hållbar utveckling.

Bidrag beviljas inte till partipolitisk verksamhet.

För samtliga bidrag ska följande handlingar ingå i ansökningsunderlaget för att bidragsansökan ska kunna behandlas:

- Stadgar
- Verksamhetsberättelse, föregående år
- Ekonomisk redovisning, föregående år
- Revisionsberättelse, föregående år
- Verksamhetsplan och budget för aktuellt år som ansökan avser
- Årsmötesprotokoll
- Underlag som styrker behörig firmatecknare

1 Startbidrag

Nybildade organisationer, eller organisationer som inte tidigare erhållit stöd från Region Kalmar län, har möjlighet att söka startbidrag. Syftet med startbidraget är att ge organisationen möjlighet att etablera sig som stödberättigad hos Region Kalmar län. Stödet är av symbolisk karaktär och är ämnat att premiera förekomsten av organisationen.

Bidraget kan sökas av länsorganisation som lever upp till de grundläggande villkoren för att få bidrag, har ett regionalt upptagningsområde samt har en verksamhet som rymms inom något av huvudområdena Funktionshinder eller Hållbar utveckling.

Utöver ovanstående gäller även följande:

- Bidraget ska användas till regional verksamhet i Kalmar län så som administration, utbildning, kompetensutveckling eller erfarenhetsspridning.
- Organisationen kan erhålla startbidrag maximalt tre år i rad. Därefter får organisationen istället söka stöd inom ramen för något av huvudområdena.
- Bidraget utgår med högst 20 000 kronor per år.
- Bidraget utgår med max 50 % av budgeterade kostnader.
- Bidragets storlek beror på regionfullmäktiges anslag samt hur många som söker och uppfyller villkoren för bidraget.
- Bidraget betalas ut senast i början av juli.
- Ansökningstiden är mellan 15 februari och 15 april.

2 Folkbildning

Studieförbund som har regional verksamhet i Kalmar län kan söka organisationsbidrag för sin folkbildningsverksamhet. Syftet med organisationsbidraget är att stödja studieförbund i deras arbete att ge alla invånare möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning, för personlig utveckling och delaktighet i samhället.

Bidraget kan sökas av studieförbund som lever upp till de grundläggande villkoren för att få bidrag, har regional folkbildningsverksamhet i Kalmar län, erhåller statsbidrag från Folkbildningsrådet, genomför minst 5 000 studietimmar i länet per år samt har verksamhet i minst hälften (6) av länets kommuner med minst 150 studietimmar i respektive kommun.

Bidraget ska användas till regional folkbildningsverksamhet som stärker och utvecklar folkbildningens möjligheter i länet. Exempelvis utbildning av ledare och funktionärer eller länsövergripande utvecklingsprojekt som stödjer den lokala verksamheten.

Utöver ovanstående gäller även följande:

- Bidragsfördelningen baseras på senast kända verksamhetsår.
- Bidraget baseras på antalet studietimmar, antalet unika deltagare (en deltagare kan under aktuellt år räknas som unik enbart en gång, oavsett hur många aktiviteter individen deltar i) samt antal kommuner.
- De studieförbund som uppnår minst 150 studietimmar i samtliga av länets kommuner erhåller ett tilläggsstöd på 150 000 kronor.
- När tilläggsstödet fördelats beräknas resterande bidrag enligt följande princip: hälften baseras på antalet unika deltagare i studiecirkel och annan folkbildning. Den andra hälften baseras på antalet kommuner där studieförbundet har minst 150 studietimmar. Respektive studieförbund får del av anslaget i proportion till sin andel av det totala antalet unika deltagare samt det totala antalet kommuner med minst 150 studietimmar.
- Bidragets storlek beror på regionfullmäktiges anslag samt hur många som söker och uppfyller villkoren för bidraget.
- En första delutbetalning görs i januari då 50 % av föregående års bidrag betalas ut. Resterande belopp betalas ut senast i början av juli och regleras efter slutförd hantering av ansökan.
- Ansökningstiden är mellan 15 februari och 15 april.

3 Funktionshinder

Funktionshinderorganisationer med ett regionalt förankrat föreningsliv kan söka organisationsbidrag för sin ordinarie verksamhet, eller aktivitetsbidrag för aktiviteter som inte ingår i ordinarie verksamhet, exempelvis kurser eller arrangemang.

3.1. Organisationsbidrag

Syftet med organisationsbidraget är att stödja funktionshinderorganisationer i deras arbete för förbättrade levnads- och livsvillkor för personer med funktionsnedsättning.

Organisationsbidraget ska fungera som ett stöd till organisationens ordinarie verksamhet, exempelvis opinionsbildande verksamhet, utåtriktad verksamhet och administration.

Bidraget kan sökas av länsorganisation som lever upp till de grundläggande villkoren för att få bidrag samt har ett regionalt förankrat föreningsliv vars verksamhet riktar sig till personer med funktionsnedsättningar.

Bidraget ska användas till ordinarie verksamhet, exempelvis kostnader för opinionsbildande verksamhet, utveckling av samarbetsformer som verkar för förändring av betydelse för personer med funktionsnedsättning, utåtriktad verksamhet i form av information och rådgivning till allmänheten, kansli eller administration.

Förslag på fördelning förankras hos funktionshinderrådets fördelningskommitté.

Utöver ovanstående gäller även följande:

- Organisationen bör ha utåtriktad verksamhet. Exempelvis informationsspridning och rådgivning till medlemmar och allmänhet.
- Organisationen bör verka för utveckling. Exempelvis samverka med andra organisationer, uppsökande arbete, interna aktiviteter, engagemang för mångfald, engagemang för att skapa delaktighet, stimulera till hälsofrämjande arenor, ledarrekrytering, ledarutbildning.
- Organisationen bör bedriva påverkansarbete. Exempelvis opinionsbildande verksamhet, agera remissinstans, dialog med Region Kalmar län.
- Bidraget ska gå till länsövergripande verksamhet och därför är en generell fördelning av bidraget till lokalföreningar inte godtagbar.
- Bidragets storlek beror på regionfullmäktiges anslag samt hur många som söker och uppfyller villkoren för bidraget.
- Bidraget utgår med max 50 % av budgeterade kostnader.

- En första delutbetalning görs i januari då 50 % av föregående års bidrag betalas ut. Resterande belopp betalas ut senast i början av juli och regleras efter slutförd hantering av ansökan.
- Ansökningstiden är mellan 15 februari och 15 april.

3.2. Aktivitetsbidrag

Syftet med aktivitetsbidraget är att stödja funktionshinderorganisationer i deras arbete för förbättrade levnads- och livsvillkor för personer med funktionsnedsättning. Aktivitetsbidraget ska fungera som ett stöd till aktiviteter som inte ingår i organisationens ordinarie verksamhet, exempelvis kurser eller arrangemang.

Bidraget kan sökas av länsorganisation med regional verksamhet i Kalmar län som tidigare samma år blivit beviljad organisationsbidrag inom huvudområdet Funktionshinder. Bidraget kan även sökas av studieförbund som tidigare samma år blivit beviljad organisationsbidrag inom huvudområdet Folkbildning som ämnar samordna kurs för flera länsorganisationer.

Bidraget ska användas till tillfälliga och avgränsade aktiviteter utanför ordinarie verksamhet, exempelvis kostnader för länsorganisationens eller tillhörande lokalföreningars kurser eller arrangemang. Bidraget kan även användas för att stödja enskilda medlemmars deltagande i kurser eller andra kompetenshöjande insatser.

Utöver ovanstående gäller även följande:

- Kurser eller arrangemang bör vara länsövergripande och syfta till kunskapsförsörjning och/eller informationsspridning.
- Kurser eller arrangemang ska göra så att medlemmarna kan få ökad kunskap om sin funktionsnedsättning, bli mer självständiga och/eller få vardagen att fungera bättre.
- Kurser eller arrangemang bör om möjligt arrangeras i samverkan med andra organisationer.
- Ansökan om aktivitetsbidrag gäller för kommande kalenderårs aktiviteter.
- Bidrag beviljas inte till nöjesarrangemang.
- Bidraget utgår med max 50 % av budgeterade kostnader, i särskilda fall kan bidraget utgå med en högre andel.
- Beviljat bidrag betalas ut mot redovisning av upparbetade kostnader. Redovisning ska ske samlat upp till två gånger per år, efter första halvåret samt när året är slut. Av beviljade medel kan 50% rekvireras som förskott. I särskilda fall kan rekvisition ske mer än två gånger per år.

- I de fall det finns outnyttjade medel så kan en extra utlysning bli aktuell efter det första halvåret.
- Bidragets storlek beror på regionfullmäktiges anslag samt hur många som söker och uppfyller villkoren för bidraget.
- Ansökningstiden är mellan 15 september och 15 november.

4 Hållbar utveckling

Länsorganisationer med verksamhet inom folkhälsa, miljö, idrott, natur, pensionärer, barn- och ungdomar eller mänskliga rättigheter kan söka organisationsbidrag för sin ordinarie verksamhet. I vissa fall kan Region Kalmar län teckna överenskommelser i syfte att fördjupa samverkan med en länsorganisation.

4.1. Organisationsbidrag

Syftet med organisationsbidraget är att stödja organisationer som verkar för delaktighet, hälsa och välbefinnande, eller som verkar för en god miljö för barn och unga, i enlighet med Kalmar läns regionala utvecklingsstrategi.

Organisationsbidraget kan sökas av länsorganisation med regional verksamhet i Kalmar län som lever upp till de grundläggande villkoren för att få bidrag, som verkar inom folkhälsa, miljö, idrott, natur, pensionärer, barn- och ungdomar eller mänskliga rättigheter samt har lokalföreningar i minst fyra av länets kommuner med sammanlagt minst 100 medlemmar i Kalmar län.

I särskilda fall kan Region Kalmar län göra undantag från vissa krav som rör minsta antal medlemmar och geografisk spridning. Det kan exempelvis ske om Region Kalmar län gör bedömningen att organisationen har en särskilt viktig verksamhet i länet.

Bidraget ska användas till ordinarie verksamhet, exempelvis kostnader för länsövergripande aktiviteter som bidrar till att realisera och utveckla de prioriterade områdena och strategierna i den regionala utvecklingsstrategin, utbildning, kompetensutveckling, erfarenhetsspridning, kansli eller administration.

Utöver ovanstående gäller även följande:

- Organisationen bör ha utåtriktad verksamhet. Exempelvis informationsspridning till medlemmar och allmänhet.
- Organisationen bör verka för utveckling. Exempelvis samverkan med andra organisationer, uppsökande arbete, interna aktiviteter, engagemang för särskilt sårbara grupper, engagemang för barn och unga, engagemang för mångfald, engagemang för att skapa delaktighet, stimulera till hälsofrämjande arenor, ledarrekrytering, ledarutbildning.
- Organisationen bör bedriva påverkansarbete. Exempelvis opinionsbildande verksamhet, agera remissinstans, dialog med Region Kalmar län.
- Bidraget ska gå till länsövergripande verksamhet och därför är en generell fördelning av bidraget till lokalföreningar inte godtagbar.

- Bidragets storlek beror på regionfullmäktiges anslag samt hur många som söker och uppfyller villkoren för bidraget.
- Bidraget utgår med max 50 % av budgeterade kostnader.
- Kravet på medlemsantal ovan gäller även för länsorganisation vars verksamhetsområde omfattar mer än ett län.
- För länsorganisationer med två distrikt i länet gäller att ovanstående villkor ska vara uppfyllda av distrikten sammantaget.
- En första delutbetalning görs i januari då 50 % av föregående års bidrag betalas ut. Resterande belopp betalas ut i juni och regleras efter slutförd hantering av ansökan.
- Ansökningstiden är mellan 15 februari och 15 april.

4.2. Överenskommelse

Region Kalmar län kan teckna överenskommelse med länsorganisation med regional verksamhet i Kalmar län som lever upp till de grundläggande villkoren för att få bidrag, som verkar inom folkhälsa, miljö, idrott, natur, pensionärer, barn- och ungdomar eller mänskliga rättigheter samt har ett särskilt samhällsuppdrag, har en verksamhet som riktar sig till särskilt sårbara grupper eller har en verksamhet som kan utgöra ett stöd och komplement till den ordinarie verksamhet Region Kalmar län bedriver. För tecknande av en överenskommelse förs dialog mellan organisationen och Region Kalmar län.

Syftet med en överenskommelse är att stärka förutsättningarna för en långsiktig och strukturerad samverkan över organisationsgränserna, mellan civilsamhället och Region Kalmar län. Överenskommelsen ska tydliggöra organisationens och regionens gemensamma mål och verksamhetsområden.

Utöver ovanstående gäller även följande:

- Beslut om överenskommelse fattas av regionala utvecklingsnämnden.
- Organisation som har en överenskommelse med Region Kalmar län ska årligen lämna in underlag inför utbetalning av bidrag.
- En första delutbetalning görs i januari då 50 % av föregående års bidrag betalas ut. Resterande belopp betalas ut i juni och regleras efter slutförd hantering av inkomna handlingar.
- Underlag inför årlig utbetalning ska lämnas in mellan 15 februari och 15 april.

5 Bidrag till särskilda satsningar

Inriktningen för särskilda satsningar beslutas av regionala utvecklingsnämnden. Inriktningen kan variera utifrån särskilda utmaningar som uppmärksammas i det regionala utvecklingsarbetet.

Syftet med bidrag till särskilda satsningar är att bidra till engagemang och delaktighet i Kalmar län för att skapa klimat att växa i. Inriktningen varierar från år till år för att främja olika prioriterade utvecklingsområden i enlighet med den regionala utvecklingsstrategin.

Bidraget kan sökas av länsorganisation med regional verksamhet i Kalmar län som erhåller stöd inom något av huvudområdena Folkbildning, Funktionshinder eller Hållbar utveckling och vill göra en särskild satsning inom aktuell inriktning.

Bidraget ska användas till tillfälliga och avgränsade aktiviteter utanför ordinarie verksamhet, som ligger i linje med regionala utvecklingsnämndens aktuella inriktning för särskilda satsningar.

Utöver ovanstående gäller även följande:

- Satsningen bör ge effekt på lång och kort sikt.
- Satsningen bör beröra flera av länets kommuner.
- Satsningen bör göras i samverkan och/eller skapa nätverk.
- Bidrag utgår med högst 50% av satsningens kostnader.
- Beviljat bidrag betalas ut mot redovisning av upparbetade kostnader. Av beviljade medel kan 50% rekvireras som förskott.
- Bidragets storlek beror på regionfullmäktiges anslag samt hur många som söker och uppfyller villkoren för bidraget.
- Ansökningstiden är mellan 15 september och 15 november.

Granskning av ansökningar

Organisationer som beviljas bidrag av Region Kalmar län granskas utifrån de kriterier som fastställs i denna riktlinje. Förutom de specifika riktlinjer och villkor som gäller för respektive bidrag granskas även hur organisationerna uppfyller de grundläggande villkoren. Nedan följer en beskrivning av hur den granskningen ser ut.

Demokratis idéer

Bidrag ska endast gå till organisationer som bedriver en verksamhet i enlighet med demokratis idéer, inklusive jämställdhet och förbud mot diskriminering. Både syftet med organisationen och den verksamhet som bedrivs ska vara förenlig med principen om alla människors lika värde och främja demokratin i samhället.

Demokratisk uppbyggnad

Organisationer som beviljas bidrag ska vara demokratiskt uppbyggda. Granskningen av demokratisk uppbyggnad görs genom att kontrollera om:

- Medlemskapet i organisationen är frivilligt.
- Medlemmarna har stadgeenlig möjlighet att påverka verksamheten.
- Medlemmarna har möjlighet att påverka verksamheten genom att de kan delta på möten och rösta i frågor om ansvarsfrihet, stadgeändring, budget och upplösning.
- Medlemmarna utser en styrelse eller motsvarande. Styrelsen eller motsvarande har sedan mandat att ta beslut om verksamheten och förvalta ekonomin mellan årsmötena.
- Medlemmarna utser en revisor.
- Organisationen är självständig i förhållande till andra organisationer.

Kontrollen görs genom att granska följande dokument:

- Stadgar
- Årsmötesprotokoll
- Verksamhetsberättelse
- Ekonomisk redovisning
- Revisionsberättelse

Vid behov kan Region Kalmar län även kontrollera andra beslutade dokument eller organisationens officiella kommunikation.

Hållbarhetsarbete

Organisationer som beviljas bidrag ska verka för att utveckla sitt hållbarhetsarbete. Granskningen av organisationens hållbarhetsarbete görs utifrån samtliga tre hållbarhetsperspektiv; ekonomiskt, socialt och miljömässigt.

Skulder

Bidrag får inte lämnas till en organisation som har skulder för svenska skatter eller avgifter hos Kronofogdemyndigheten eller som är i likvidation eller försatt i konkurs. Inför beslut granskas alla organisationer genom en rutinkontroll hos Kronofogdemyndigheten.

Uppföljning

En organisation som har tagit emot bidrag från Region Kalmar län är skyldig att inkomma med en slutredovisning i samband med ansökan för kommande period. Organisation som inte lämnar en slutredovisning kan inte bli beviljad ett nytt bidrag. Utöver den skriftliga slutredovisningen kan organisationen även kallas till dialog med Region Kalmar län.

Återbetalning

Om Region Kalmar län fattar beslut om bidrag men senare får information där det ser ut som att en organisation inte uppfyller de krav eller kriterier som gäller, så kan regionen begära in nödvändiga underlag samt kalla till möte med organisationen.

Region Kalmar län kan fatta beslut om att villkora bidraget eller stoppa utbetalningar, eller att kräva tillbaka hela eller delar av det beviljade bidraget. Det kan ske om bidraget inte använts för det ändamål det beviljats för, eller om bidraget av annat skäl lämnats felaktigt eller med för högt belopp.

Organisation som föregående år blivit beviljad organisationsbidrag erhåller ett förskott i januari då 50 % av föregående års bidrag betalas ut. Resterande belopp betalas ut senast i början av juli och regleras efter slutförd hantering av ansökan. Organisation som erhållit förskott men som inte inkommer med ansökan blir återbetalningsskyldig om förskottet överstiger 100 000 kronor, i sådant fall förs dialog med Region Kalmar län.